

Spravodlivé ceny potravín sa dlhodobo bez podpory štátu nedajú udržať

Spravodlivé ceny potravín sa dlhodobo bez výraznejšej pomoci štátu nedajú udržať. Zhodli sa na tom delegáti 32. Valného zhromaždenia Únie potravinárov Slovenska, ktoré sa uskutočnilo 25. marca 2025. Situáciu v agropotravinárskom priemysle na Slovensku naďalej ohrozuje zvyšujúci sa dovoz lacnejších a často menej kvalitných potravín zo zahraničia. Potravinári požadujú, aby ministerstvo pôdohospodárstva hľadalo ďalšie možnosti na zvýšenie financovania potravinárskeho priemyslu na Slovensku. Tento apel je dnes o to dôležitejší, keďže krajina čelí jednej z najzákernejších chorôb zvierat na svete – slintačka a krívačka.

Tvorba moderného a konkurencieschopného potravinárstva v časoch globálnych výziev, ako sú klimatické zmeny, bezpečnostná a geopolitická situácia, či liberalizácia obchodu EÚ s tretími krajinami, no najnovšie aj slintačka a krívačka, nie je možná bez výraznejšej spoluúčasti štátu. Pokiaľ chceme v obchodoch ponúkať viac kvalitných a bezpečných slovenských potravín a vedieť konkurovať neustále sa zvyšujúcim dovozom tovaru zo zahraničia, potrebujeme znižovať investičný dlh potravinárskych podnikov, ktorý sa odhaduje až na 1 miliardu eur. Slovenské potravinárske firmy musia nutne investovať do moderných spracovateľských liniek, aby mohli zefektívniť výrobu a prispôbiť ju prísny environmentálnym požiadavkám. Rovnako potrebujú investovať aj do inovácií výrobného procesu a štruktúry potravinárskych výrobkov, aby vedeli rýchlo reagovať na požiadavky trhu a požiadavky spotrebiteľov. Navyše, momentálne čelíme jednej z najnebezpečnejších nákaz zvierat. Len finančne zastabilizovaný potravinársky priemysel môže jednoduchšie zvládnuť riziká súvisiace s výrobou potravín a zabezpečením dostatku surovín na ich produkciu.

Únia potravinárov Slovenska preto aj v roku 2025 upozorňuje na nevyhnutnosť dostatočnej systémovej finančnej podpory potravinárskeho priemyslu zo strany štátu. „Pokiaľ ostatné európske krajiny z rôznych zdrojov podporujú vlastné potravinárske podniky, musíme tak robiť aj my. Inak na Slovensku nebudeme mať dostatočnú ponuku slovenských potravín pre našich spotrebiteľov. Preto

požadujeme už v roku 2025 vyčlenenie finančných prostriedkov pre realizáciu schémy štátnej pomoci na investície do potravinárskych podnikov. Avizovaná výzva k schéme minimálnej štátnej pomoci na marketing nie je podľa potravinárov dostatočnou formou pomoci. Sú to po dlhej dobe prvé schválené schémy štátnej pomoci pre potravinársky priemysel a preto je nevyhnutné, aby ich mohli potravinárske podniky čo najskôr a v dostatočnej miere využívať na svoj rozvoj a propagáciu“, uviedol počas valného zhromaždenia predseda Únie potravinárov Slovenska Daniel Molnár.

Dopady konsolidácie verejných financií a zavedenie transakčnej dane vyvolá ďalšie zvýšenie výrobných nákladov v potravinárstve. Aj preto je podľa Únie potravinárov Slovenska nutné zavádzať opatrenia aspoň na stabilizáciu výrobných nákladov a zavedenie dlhodobej systémovej odvodovej úľavy pre zamestnávateľov v potravinárskom priemysle.

Delegáti Valného zhromaždenia Únie potravinárov Slovenska sa zhodli aj na nevyhnutnosti navýšenia finančnej alokácie pre potravinársky priemysel v Strategickom pláne SR z aktuálnych 75 mil. eur na minimálne 300 mil. eur. Vyššie investície pre domácich výrobcov potravín a ich silné prepojenie s poľnohospodárkou prvovýrobou môžu prispieť k zabezpečeniu stability výroby potravín na Slovensku aj v čase výrazných cenových výkyvov na agropotravinárskych trhoch, ktoré sú podmienené aktuálnou zložitou geopolitickou a bezpečnostnou situáciou vo svete.

Únia potravinárov Slovenska negatívne vníma pokračujúcu liberalizáciu obchodu EÚ s tretími krajinami, vrátane Ukrajiny. Zvyšujúce sa dovozy lacnejších a často menej kvalitných poľnohospodárskych a potravinárskych produktov na trhy EÚ, vrátane Slovenska, predstavujú výrazné riziko nielen pre konkurencieschopnosť domácich potravinárskych firiem, ale aj pre zdravie spotrebiteľov. Aj preto delegáti Valného zhromaždenia Únie potravinárov Slovenska apelujú na vládu SR, aby požadovala vyňatie agropotravinárskej kapitoly spod obchodnej dohody Mercosur s krajinami Latinskej Ameriky.

Únia potravinárov Slovenska

Únia potravinárov Slovenska (ÚPS) je združenie fyzických a právnických osôb a samosprávnych organizácií združujúcich fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť v potravinárstve, v technických, obchodných, vedeckých a výskumných službách pre potravinárstvo a sú členmi Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. Stratégiou ÚPS je zvýšiť konkurencieschopnosť a výkonnosť slovenského potravinárskeho priemyslu. Úlohou ÚPS je vytvárať vhodné legislatívne prostredie a znižovanie administratívnej záťaže pre potravinársky sektor. Cieľom ÚPS je obhajoba a ochrana spoločných záujmov a presadzovanie požiadaviek svojich členov v záujme rozvoja a zveľaďovania potravinárskej výroby na Slovensku.

Členmi Únie potravinárov Slovenska sú:

Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovínárov

Slovenský mliekarenský zväz

Slovenský konzervárenský zväz

Slovenský cukrovarnícky spolok

Slovenská spoločnosť mlynárov

Slovenské združenie výrobcov piva a sladu

Únia hydinárov Slovenska

Združenie výrobcov liehu a liehovín na Slovensku

Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska

Segment výroby olejov

Segment výroby a spracovania mäsa

Segment výroby a spracovania rýb